

- Svērts** — metāla vai koka vertikāla, paceļama plāksne, kas palīdz švērtlaivai turēt kursu, lai tā nedreifētu un neapgāztos.
- Takelāža** — virsklāja iekārta ar mastiem, vantīm, štagām, burām, štropēm, blokiem, taļļām, apkalumiem un citām ierīcēm, kas kalpo buru darbināšanai un vēja spēka izmantošanai.
- Takeldiegs** — tievs, bet ļoti izturīgs, takelāžas darbiem paredzēts diegs.
- Takelēšana** — (arī uztakelēšana) darbi, kas saistīti ar buru paceļšanu.
- Taļļa** — gala un bloku savienots komplekts, kas kalpo viļķānas spēka ietaupīšanai.
- Tālbrauciena jahta** — ar nepieciešamām ērtībām, kas piemērota garākiem braucieniem uz jūras.
- Tamps** — galu (trosu, virvju) gals.
- Tauriņtakelāža** — švērtlaivu buras takelāžas veids, kur grotbura atgādina tauriņa spārnu.
- Tauva** — resna augu šķiedru vai metāla trose.
- Tauvturis** — sk. naglusols.
- Tekošā takelāža** — visas falles un šotes, kas kalpo buru paceļšanai un nolaišanai, kā arī to stāvokļa mainīšanai.
- Tīks** — Indijas ozols.
- Topburas rāja** — rāja topburas priekšējās malas piestiprināšanai.
- Topnantes** — špinakeru malām piešūtas malas, kas pie masta augšējā gala pāriet špinakera fallē.
- Tops** — stāvošo (vertikālo) apaļkoku augšējais gals.
- Topvantis** — no masta augšgala nākošās vantis.
- Traps** — kuģa kāpnes, kas nolaistas gar tā sāniem.
- Trimēšana** — 1) smaguma centra izmaiņšana, pārvietojot balastu, ar ko panākt jahtas vajadzīgo guļu ūdenī; 2) jaunas buras pielaikošana, to «iebraucot», kas dod iespēju jahtai vēlāk attīstīt maksimālo ātrumu.
- Trisele** — trīsstūrveidīga, ļoti maza un stipra vētras bura.
- Trose** — no augu šķiedrām vai metāla stieplēm darināta (savīta) resna virve.
- Troses serdene** — augu šķiedras aukla, ap kuru vijas metāla troses kardeles.
- Troses žņaugis** — metāla ierīce (apkalums) divu trosu savienošanai.
- Udenslīnija** — līnija, kuru uz laivas vai jahtas brīvsāniem iezīmē ārējais ūdenslīmenis.
- Ugunskuģis** — jūrā noenkurots speciāls kuģis, kas izpilda bākas vietu — dod gaismas un skaņas signālus. Ugunskuģi atrodas noteiktās vietās, kas atzīmētas jūras kartēs.
- Vadītājs** — atbildīgā persona uz jahtas, ar vadišanas tiesībām.

- Vadlīnija — ar īpašām zīmēm krastā nosprausts braucamais ceļš pa ūdeni.
- Vadnis — priekšējais un pakaļējais ķīlplankas pagarinājums, kas iznāk no ūdens līdz klājam. Izšķir priekšvadni un pakaļvadni.
- Vantdzelzis — dzelzs apkalumi jahtas sānu iekšpusē vantu piestiprināšanai.
- Vantis — tērauda trosu vai stiepiju masta atsaites, kas to satur no sāniem.
- Vantu novilcēji — metāla ierīce vantu novilkšanai ar vītņu palīdzību.
- Vašborts — uz lielām jahtām tas ir kajītes ārsienu turpinājums apkārt kokpitam, bet uz mazām laivām ne visai augsts bortiņš visapkārt kokpitam, lai pasargātu no piesmelšanas vai pieliešanas.
- Vaterštāgas — štāgas, kas kalpo bugšprita nostiprināšanai pret priekšvadni.
- Velna nagi — gredzenveidīgs metāla apkalums (kauša ar diviem āķiem).
- Vendēšana — burāšanas manevrs ar kursa maiņu, ejot pār štāgu.
- Vēja leņķis — 1) leņķis, ko veido vēja virziens pret buru vai
2) pret jahtas diametrālo plakni.
- Vējš dvārsā — ja vējš pūš uz jahtu perpendikulāri tās garenvirzienam.
- Vidusbranga — (arī galvenā branga) branga jahtas visplatākā vietā.
- Vimpelis — šaurs un garš trīsstūrainis karodziņš.
- Vimpelvējš — šķietamais vējš brauciena laikā.
- Vinča — sk. spilla.
- Virbelis — metāla apkalums grotbomja nokā, kura augšējā atzarē iestiprināta dirka, bet apakšējā — grotšote.
- Virsvēja puse — sk. lūvpuse.
- Vulstķīlis — ķīļa veids (bez nedzīvā koka) jahtām ar balansa stūri.
- Zāliņi — koka vai metāla balsti starp vantīm un mastu, lai piedotu tam izturību pret liekšanos.
- Zemvēja puse — sk. lūvpuse.
- Zurnāls — burāšanā oficiāls dokuments, kurā atzīmē visus notikumus uz jahtas vai ostā.
- Zvākgals — enkurķēdēs gals uz jahtas, kas ir piestiprināts pie klampas, masta utt.

SATURS

I. MATERIĀLĀ DAĻA	3
<i>Buru laivas un jahtas</i>	3
Buru laivas	7
Svērtlaivas un ķīllaivas	7
Jahtas	8
<i>Laivu un jahtu takelāžu tipi</i>	9
<i>Laivu un jahtu klases</i>	12
Starptautiskās klases	12
Monotipi	12
«Dragon» klases ķīllaiva	12
«Folksbot» klases ķīljahta	14
«Zvaigznes» klases ķīllaiva	16
«Lidojošā holandieša» klases švērtlaiva	18
«Finn» klases švērtlaiva	20
«Cadet» klases švērtlaiva	22
Brīvās klases	24
«R-5,5» klases ķīllaiva	24
PSRS klases laivas un jahtas	24
Brīvās klases	24
«M» klases švērtlaiva	24
«L-6» klases ķīljahta	26
<i>Katamarāni</i>	28
«B» klases sporta katamarāns	30
<i>Laivu un jahtu būve</i>	36
Takelāža	43
Kustīgie apaļkoki	44
Nekustīgie apaļkoki	46
Stāvošā takelāža	49
Kustošā takelāža	50
Takelāžas apkalumi	51
Takelāžas darbi	57
Galī un troses	57
Galū apdare	60
Špleisēšana	65
Augu šķiedru trosu špleisēšana	66
Metāla (stieplu) trosu špleisēšana	71

Mezgli	75
Buras	82
Buru iedalījums	88
Kokvilnas buru trimmēšana	91
Grotburas ar caurejošām latiņām	91
Augsttakerētās grotburas trimmēšana	93
Foka trimmēšana	95
Buru kopšana	96
Buru apdare	99
<i>Jahtu iekārta un piederumi</i>	101
Buru glabātava	101
Pārvalki	101
Fenderi	101
Drošības jostas	101
Pozīciju ugunis	102
Vinčas	102
Sūkņi	103
Enkuri	103
Vētras enkurs	104
Enkuru novietošana	105
Enkurķēdes	106
Ūdens	106
Pārtika	106
Degvielas	107
Dzinēji	107
<i>Jahtas remonts</i>	107
Krāsas	110
Otas	113
Buru laivu un jahtu kopšana	114

II. BURĀŠANAS TEORIJA UN PRAKSE 116

<i>Burāšanas pamati</i>	116
<i>Vēja spēka iedarbība uz buru</i>	117
<i>Vēja virziens attiecībā pret jahtu</i>	119
<i>Vimpelvējš jeb šķietamais vējš</i>	121
<i>Pareiza buras nostādīšana pret vēju</i>	122
<i>Buru laukuma smaguma centrs</i>	126
<i>Laterālā laukuma smaguma centrs</i>	127
<i>Kursa noturība</i>	127
<i>Pievirzība un novirzība</i>	127
<i>Stabilitāte</i>	129
<i>Laivu un jahtu īpatnības</i>	131
<i>Vadišana</i>	132
<i>Burāšana ar švērtlaivu</i>	132
Kurss pie vēja	132
Iešana pār štagu	132
Kurss ar vēju	133
Halzēšana	134
Kreicēšana	135
<i>Manevri</i>	137

Buru pacelšana un nolaišana	137
Pieiešanas manevri	139
Atiešanas manevri	143
Speciāli manevri	146
Rēvēšanās	146
Noenkurošanās	147
«Cilvēks pār malu!»	148
Slepēšana	150
Jahta uz sēkļa	152
<i>Avārijas un to novēršana</i>	154

III. SACIKSTES 159

<i>Regates un citas burāšanas sacikstes</i>	159
Sacikšu organizācija	160
Galvenie sacikšu noteikumi un to pielietošana	161
Sagatavošanās sacikstēm	163
Komandas novietošanās uz jahtas	164
<i>Taktika burāšanas sacensībās</i>	164
Kādas īpašības vajadzīgas burātājam?	164
<i>Ceļa tiesības</i>	170
<i>Starts</i>	184
<i>Kreicēšana</i>	193
<i>Ar bakštagvēju</i>	220
<i>Ar vēju</i>	227
<i>Manevri pie pagrieziena zīmes</i>	236

IV. BURĀŠANAS SPORTA TERMINOLOĢIJA 265